

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Reinik”, „Aniol Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatkami niedzielny”. — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł. — Z odnośnikiem miesięcznie 2.30 zł. — W agencjach miesięcznie 2.30 zł. — Przez pocztę już z odnośnikiem 2.53 zł. — W ekspedycji kwartalnie 6.60 zł. przez pocztę już z odnośnikiem 7.59 zł. — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 33

Chojnice, piątek 2 kwietnia 1926 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt, lub jego miejsce 16 gr, na 3-iej stronie 6 łam. 26 gr, na 2-iej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w gułd, gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Budżet na kwiecień.

Sprawa prowizorium budżetowego na miesiąc kwiecień była przedmiotem długich narad w rządzie i w budżetowej komisji sejmowej. Ostatecznie Sejm sprawę tę załatwił.

Sprawozdawca poseł Rymar (ZLN) zaznaczył, iż wydatki na kwiecień przewidziane są w wysokości 142.846.023 zł., przedsiębiorstwa państwowe zaś otrzy mają 564.660 zł.

Prowizorium na kwiecień utrzymuje dotychczasowe uposażenia grupy od 1—11 grupy, w wysokości 142.846.023 zł., przedsiębiorstwa państwowe zaś otrzy mają 564.660 zł.

Pracownicy 1-szej kategorii grup otrzymują pobory jako zaliczki, jakie jednak uposażenie wypłacne będzie ostatecznie, zdecydować nowa ustawa uposażeniowa, która wniesiona będzie w kwietniu. W ten sposób pobory grudniowe otrzyma 158.233 osoby.

Wydatki zwyczajne na miesiąc kwiecień przekraczają 123 miliony, nadzwyczajne — 9 milionów. Wydatki osobowe wynoszą przeszło 88 milionów.

Dochody obliczone są w kwietniu na 115 milj., w czem daniny publiczne i monopole mają dać 98 milionów, a resztę dadzą dochody administracyjne i przedsiębiorstwa.

Podatek majątkowy przewidziany jest w wysokości 3 milj. złotych.

W końcu, prosząc o przyjęcie wniesionego prowizorium zgodnie z propozycją rządu, mówca zaznacza, iż ustawa sanacyjna, ani prowizorium to nie naruszają w niczem pracy pracowników komunalnych.

Po krótkiej dyskusji prowizorium budżetowe na kwiecień zostało przez Sejm przyjęte.

O walkę z bezrobociem.

Sejmowa komisja budżetowa rozpatrywała budżet Min. Pracy i Opieki Społecznej.

Budżet ten referował poseł Bittner (Ch. D.). Zwrócił on uwagę, że należy w pierwszym rzędzie zastanowić się nad celowością wydatków poszczególnych pozycji. Zdaniem referenta wydatki nie są używane celowo, ponieważ Ministerstwo nie walczy z przyczynami bezrobocia.

Walkę z bezrobociem należy zacząć od stworzenia kredytów dla przemysłu, oraz opracowania planu

emigracji i kolonizacji, dalej przez podniesienie akcji państwowej w kierunku podwyższenia wywozu.

Zasadniczej zmiany wymaga system ubezpieczeń, zwłaszcza kas chorych, w stosunku do których referent domaga się znolizowania ustawy.

Następnie poseł Bittner omówił szczegółowo system pracy Ministerstwa i zaznaczył, że bez głównej jego przebudowy i bez dostatecznej akcji ochrony pracy i opieki społecznej Minister Pracy nie dojdzie do dobrych wyników tj. do zmniejszenia przelania a e przeciwnie przelanie to będzie się wzmagalo.

Agitacja wszechniemiecka w Gdańsku.

Utworzony niedawno w Gdańsku związek wszechniemieców rozwinął wśród ludności W. Miasta bardzo ożywioną agitację pod hasłem wskrzeszenia wielkich i zjednoczonych Niemiec, obejmujących wszystkie obszary, należące ongiś do państwa niemieckiego.

Do zarządu tej wyrotowej organizacji, działającej bez przeszkód w W. M. na walnym zgromadzeniu powołano cały szereg osobistości, odgrywających kierowniczą rolę w gdańskim życiu politycznym i gospodarczym oraz w sferach urzędniczych, m. in. kilku

nacjonalistycznych posłów do sejmu gdańskiego, szefa gdańskiej straży celnej, majora Wagnera i prezesa gdańskiej izby handlowej Klawittera.

Przewodniczący związku wygłosił na zebraniu odczyt, w którym podkreślił, że obszar, zajmowane obecnie przez państwo niemieckie, nie mogą zapewnić bytu narodowi niemieckiemu i dlatego też Niemcy muszą uzyskać nowe obszary kolonizacyjne, przede wszystkim na wschodzie.

Kredyty na cele budowlane.

Kompromis osiągnięty w łonie rządu koalicyjnego w sprawie postulatów PPS u przewiduje przyznanie kredytów specjalnych na cele budowlane przez to, że do budżetu na r. 1926 wstawiona będzie kwota w wysokości 6 milionów zł miesięcznie. Sumą tą będzie dysponował minister robót publicznych.

Kredyty udzielane będą gminom na roboty inwestycyjne, oraz na dokończenie rozpoczętych już budowli.

Fundusze, z których rząd ma zamiar udzielić kredytów budowlanych, mają być czerpane ze specjalnych opłat od biletów kolejowych, znaczków pocztowych i podwyższonych opłat za spirytus.

Sprawy polskie.

Straszne wieści o rozstrzelaniu Polaków.

Berliński „Rul” donosi, jakoby sąd sowiecki w Charkowie skazał na karę śmierci dwóch oficerów polskich oraz trzech księży katolickich, oskarżonych o zekome szpiegostwo na rzecz Polski.

Poselstwo polskie w Moskwie miało złożyć przeciwko temu wyrokowi protest, lecz władze sowieckie pozostawiły ten protest bez uwzględnienia i wyrok wykonano.

Zużycie nadużycia w Polskim Banku Handlowym.

W oddziale Polskiego Banku Handlowego w Gnieźnie wykryto sprzeniewierzenia na poważną kwotę. Nadużycie dopuszczał się główny buchalter R. Jaworski.

Sprawą tą zajęła się prokuratura. Takież nadużycia miały być również popełnione w Katowickim oddziale Polskiego Banku Handlowego.

Nieprawne postępowania władz niemieckich wobec polskich robotników sezonowych.

Władze niemieckie zawróciły z granicy 300 robotników sezonowych z powiatu tarnobrzęskiego, którzy zamierzali wyjechać na roboty rolne do Niemiec. Powód tego nawrócenia niezany. Władze niemieckie oświadczyły robotnikom, że spóźnili się o kilka dni. Obiecyśwasów zawrócono do Katowic, 100 z nich przyjechała misja francuska w Katowicach na wyjazd do Francji, zaś 200 osób odesłano do domów.

Kredyty dla malarolnych.

Rząd udzielił kredytów dla malarolnych. Z przyznanych kredytów otrzymał powiat chojnicki 50 tys. zł. kościński 45 tys. zł. Pożyczki podzielono między kółka rolnicze.

Sprawy polityczne.

Zgon generała sowieckiego.

W Moskwie zmarł b. komendant armii za czasów carskich Zajczkowski. Był on od roku 1919 członkiem armii czerwonej i oddał rządowi sowieckiemu

znaczne usługi przedewszystkiem w kampanji przeciw Denikinowi. Zmarły niedawno generał Brusilow był przeciwnikiem Zajczkowskiego. Rewolucyjny sowieć wojenny uchwalił, że pogrzeb odbędzie się na koszt państwa, a wdowie pozostałej przyznał dożywotnią pensję.

Trocki znów na widowni.

„Gazeta Poranna” donosi w korespondencji z pogranicza sowieckiego: Według pogłosek z Moskwy ludowy komisarz do spraw marynarki, Woroszyło, ma ustąpić z zajmowanego stanowiska, na którego objęcie najwięcej szans ma podobno Trocki. W razie nominacji Trockiego zapowiedział swoje ustąpienie Tuchaczewskij, który, jak wiadomo, jest zaciętym wrogiem Trockiego.

Ruch budowlany w Niemczech.

Parlament niemiecki przyjął projekt ustawy o przyznaniu 200 milionów marek kredytu kraju i gminom na przeprowadzenie programu budowlanego. Kredyty te będą zwracane z wpływów od podatku od nieruchomości. Jest to kredyt na t. zw. małe mieszkania.

A u nas kiedy rozpocznie się ruch budowlany?

Wielki wybuch w Tyflisie.

W fabryce amunicji i prochu w Tyflisie wydarzył się wielki wybuch który pochłanił znaczną ilość ofiar ludzkich. Władze bezpieczeństwa przeprowadziły silną akcję śledczą i doszły do przekonania, że wybuch był wynikiem zamachu na fabrykę, zorganizowanym przez ludność ormiańską, z pośród, której aresztowano 25 osób.

Anglia a Sowiety.

W kołach sowieckich daje się zauważyć ożywienie co do bliższego podjęcia z Anglią stosunków politycznych w związku z ofertą Winstona Churchilla uregulowania długów sowieckich względem Anglii na warunkach równie korzystnych co włoskie.

Podobno zamiast Krasina, przyjechałby w takim razie do Londynu Litwinów.

Instytut propagandowy w Rosji.

Jak donosi „Rul”, rząd sowiecki postanowił stworzyć instytut do przygotowania zastępu komunistycznych agentów dla prowadzenia agitacji w państwach skandynawskich. Do instytutu tego będą przyjmowani tylko duńscy, szwedzi oraz norwedzy.

Nadużycie budżetu Anglii.

Kancelarz skarbu Churchill podaje do wiadomości że bieżący rok finansowy, pomijając subsydia, których rząd udzielił przemysłowi węglowemu, przyniesie skarbowi z końcem tego roku budżetowego, a więc w d. 31 marca nadwyżkę dochodów nad wydatkami. Należy spodziewać się, że nadwyżka ta wyrazi się sumą większą, aniżeli 2 i pół miliona funt: szterli, a może dosięgnie nawet 4 milj. funt. szterli.

Litwini przynajmniej do kłeski w Genewie.

Z Kowna donoszą, że opozycja silnie atakuje litewskiego ministra spraw zagranicznych Reinisa za szereg niepowodzeń, jakich doznał w Genewie. Opozycja zarzuca ministrowi, że nie wykorzystał odpowiednio konfliktu granicznego w lesie podhajeckim i że sprawę tę sromotnie przegrał, oraz że dopuścił do akcji Kłajpedy na terenie Ligi Narodów. Prasa kłajpedzka uznaje również, że Reinis poniósł w Genewie dotkliwą porażkę.

Przełiszenie gabinetowe w Rumunii.

Po ostatnich konferencjach z przywódcami naczelnych stronnictw król powierzył utworzenie gabinetu trzem mężom, Yordze, przywódcy partji narodowej Avarescu, przywódcy partji ludowej i leardowi agrarijuszów Michalaka. Mają oni utworzyć jedną wspólną listę oddzielnie.

Prasa spodziewa się, że król wybierze listę gen. Avarescu.

Powyższy sposób załatwienia przesilenia rządowego wywołał ogromną sensację, jako nigdy jeszcze nie praktykowany.

Zaraza grypy w Leningradzie.

„Raboczaja Gazeta” z 24 marca donosi, że w Leningradzie zachorowało na grypę około 10 000 ludzi w tej liczbie 2.600 b. ciężko. W przeciągu ostatnich dwóch tygodni apteki w Leningradzie wydały przeszło 200.000 lekarstw.

Polityka przeciwpolka na Litwie Kowieńskiej.

W celu zmniejszenia ilości głosów polskich przy obecnych wyborach do sejmiku kowieńskiego, komisja wyborcza postanowiła pozbawić czynnego prawa wyborczego te osoby, które urodziły się na terenie Wileńskiego i Grodzieńskiego. Jak wiadomo, obywatelstwo litewskie otrzymali wszyscy prócz ludności polskiej pochodzącej z Wileńskiego i Grodzieńskiego. Jasną jest rzeczą, że zarządzenie to ma na celu zmniejszenie ilości głosów polskich podczas wyborów, które mają się odbyć w najbliższym czasie.

Aresztowanie dowódców czerwonej gwardji.

W pierwszym batalionie wojsk moskiewskiego GPU. aresztowano, jak donoszą „Dni”, dowódcę kompanii, 3 plutonowych, oraz 6 osób z czynnego batalionu komunistycznego, oskarżonych o należenie do opozycji petersburskiej, przygotowującej zbrojne powstanie.

Stanowisko nauczycielstwa.

W dnach 27 i 28 marca br. odbył się w Warszawie Zjazd członków Zarządu Głównego Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. Przedmiotem narad były sprawy związane z redukcją budżetu Ministerstwa W. R. i O. P. i z systematycznym obniżaniem dotychczasowego stanu szkolnictwa i oświaty w Polsce.

Zarząd Główny po dwudniowych obradach powziął cały szereg uchwał dotyczących ratowania szkolnictwa i oświaty za pomocą wpływania na Sejm. Rząd i opinię publiczną i przedstawiania fatalnych skutków dla państwa i narodu, które pociągnie za sobą takie niszczenie podstaw i możliwości rozwoju gospodarczego i kulturalnego wszystkich warstw społecznych.]

W szczególności w rezolucjach Zarząd Główny przeciwstawił się zamiarom Ministra W. R. i O. P. zmierzającym pod pozorem oszczędności do udamnienia i urzeczywistnienia idei szkoły jednolitej, do nieproporcjonalnie wielkiego obniżenia budżetu Ministerstwa W. R. i O. P. w stosunku do innych ministerstw, do zamykania szkół powszechnych, redukowania liczby etatów i pogarszania warunków nauczania przez powiększanie liczby dzieci w poszczególnych klasach do 80, mimo, że dotychczasowe warunki powodowały i powodują degenerację młodzieży i szerzą w zastraszający sposób gruźlicę wśród nauczycielstwa, do obniżania wreszcie poziomu szkół przez zniesienie zastępstw chorych nauczycieli i powierzenie kierownikom siedmioklasowych szkół obowiązku prowadzenia oddziałów

Zarząd wypowiedział się protestem przeciwko znoszeniu kursów państwowych i związaniu jednego Instytutu Nauczycielskiego i związaniu Instytutu Pedagogicznego.

Również domaga się Zarząd Główny zasadniczej reformy z zakresu działania poszczególnych działów administracji szkolnej i zapowiada energiczną walkę przeciwko zakusom podporządkowania szkolnictwa władzom polityczno-administracyjnym.

Zarząd Główny wypowiedział się również w sprawie budowy szkół i organizacji samorządów szkolnych oraz ich stosunku do samorządów terytorjalnych.

Nedto nakreślił wytyczne drogi Wydziałowi Wykonawczemu Związku, zmierzające do obrony postulatów szkolnictwa i nauczycielstwa.

W szczególności polecił wezwać nauczycielstwo do akcji o udamnienie zamiarów zmierzających do wprowadzenia pasów drożynianych, zmiany ustawy, któraby usuwała wskaźnik drożyniany, jedyny środek obronny przed wstępującą drożyną, lub obniżala dotychczasową pozycję społeczną nauczyciela w stosunku do innych funkcjonariuszów państwowych, których postulaty uchwalił Zarząd Główny solidarnie poprzeć.

W tym celu upoważnił Wydział Wykonawczy Związku do użycia najstraszniejszych środków i odparcia zamachu przygotowanego przez wrogów szkolnictwa i demokracji w Polsce oraz przez nieodpowiedzialnych twórców fermentu wśród szerokiej mas ludowych, fermentu wytwarzanego z ciosów wymierzonych szkole i nauczycielstwu rozsiądanemu na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej.

KRONIKA.

Dzisiaj: x Wielki, Macierzyństwo N. M. P. Hugon, b. w. Słońca wschód 5.38 zachód 18.32 Księżyc wschód 22.01 zachód 7.13

Jutro: x Wielki Franciszek z Pauli, w. Słońca wschód 5.38 zachód 18.33 Księżyc wschód 23.14 zachód 7.39

Z miasta.

Chojnice, dnia 1 kwietnia 1926 r.

— **Wystawę wspaniałych kostiumów damskich** urządził znany i rzutki kupiec p. Wład. Schreiber w swym składzie w rynku. Są to najnowsze modele paryskie, niebywale dotychczas w Chojnicach. Przeważa kolor ceglasty i błękitny. Wystawę tę polecamy wzięciu Szalonej Publiczności.

— **W sprawie podatku od lokali** otrzymujemy od Magistratu w Chojnicach następujące pismo; Okólnikiem z dnia 31. października 1925 r. L. D. P. O. 2042/IV Ministerstwo Skarbu odroczyło na czas późniejszy opłatę 1/4 części państwowego podatku od lokali za II półrocze 1925 r. dla tych płatników, którym wymierzony państwowy podatek od lokali za II półrocze wynosił nie więcej jak 16 złotych.

W ślad za powyższym Ministerstwo Skarbu zarządziło, że połowa wymienionej wyżej odroczonej należności winna być przez płatników do Kasy Magistratu wpłacona w ciągu miesiąca kwietnia 1926 r. druga zaś połowa teje należności w ciągu miesiąca czerwca br. bez policzenia odsetek za odroczenie.

Po upływie wyżej wyznaczonych terminów płatności będą liczone od nieuiszczonych, kwot podatku kary za zwłokę w wysokości 4 proc. miesięczne i należność będzie ściągana przymusowo z karami za zwłokę oraz kosztami egzekucyjnymi.

— **Wielka konfiskata tytoniu.** Straż celna skonfiskowała wielką ilość papierosów gdańskich które sprzedawał się będzie po bardzo niskiej cenie w Magistracie, pokój Nr. 2 od godz. 1—5 po południu. Smakoszkie tytoniu gdańskiego niech korzystają z okazji.

— **Dobra zdobycz.** Znany myśliwy p. Jan Szyszek ubił w lesie pobliskim dzika wążącego około 9 centnarów. Wspaniały ten okaz oglądać można w składzie p. Szyszek przy ulicy Gdańskiej.

— **Hodowla białych lisów pod Chojnicami.** Wiadomo, że ceny za skórki lisów zwłaszcza białych są bardzo wysokie. Kto więc hoduje lisy, ten może odnieść wielkie korzyści. Jak się dowiadujemy, p. Jan Kaletka, właściciel mylna i cegielni Pawłowo, założył na swojej posiadłości przy szosie wiodącej do Tucholi hodowlę białych lisów na wzór Hagenbecka w Ham

burgu. Odnośne prace podziemne w głębokości 2 metrów już rozpoczęto. Pierwsze okazy tych rzadkich zwierząt ze słynnego zwierzyńca Hagenbecka już nadeszły i można je oglądać w hotelu p. Kalety w rynku.

— **Nową wódkę** wynalazł fabrykant wódek w Chojnicach p. A. Kaźmierski. Wódka ta nosi nazwę „Polska” i jest, jak stwierdziliśmy, wyborna w smaku. Pan Kaźmierski postanowił znaćną ilość próbnych butelek rozdać bezpłatnie. Kto więc chce próbować tego wyborowego trunku, niechaj uda się natychmiast do składni p. Kaźmierskiego, póki zapas starczy.

— **Mianowanie.** Sąd okręgowy w Chojnicach mianował p. Zenona Wiśniewskiego przysięgłym reżyzorem osk. na obwód tutejszego sądu okręgowego.

— **Z III Izby Karnej Sądu Okręgowego.** Staje Szarmach o obrazę Jareckiego z Chojnic. Osk. Jarecki został przez sąd pokoju w Chojnicach zasądzony na grzywnę 1000 mk. oraz na odwołanie w gazecie. Po przeprowadzonej rozprawie sąd odwoławczy osk. Jareckiego odrzucił na jego koszt.

Jan Repinski o obrazę przeciw Franciszce Turzyńskiej zam. w Kosobudach. Osk. Turzyńska została przez sąd pokoju w Chojnicach zasądzoną na 4 tygodnie więzienia i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wniosła osk. odwołanie. Podczas rozprawy osk. do winy się nie przyznaje i preczy jakoby skarżyciela miała obrazić. Po przeprowadzonej rozprawie sąd odwoławczy oskarżonej odrzucił z tem, że wymierzono jej 3 dni więzienia i kosztą ponosi osk.

Marla Borzyszkowska, o zniewagę i uraz cielesny przeciw Wojciechowi Szulcowi oboje z Karłshofu pow. Chojnice. Osk. Szulc został przez sąd pokoju w Chojnicach zasądzony na grzywnę w kwocie 5,00 zł. i na ponoszenie kosztów. Przeciw temu wyrokowi wniosła odwołanie. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd wyrok i instancji zniósł i sprawę przekazał ponownie do rozpatrzenia i zawyrokowania do I instancji. Bolesław Braca z Czerska, o odgrążenie przeciw Fryderykowi Sauterowi z Chojnic. Sąd pokoju w Chojnicach oddalił skargę na koszt skarżyciela Bracy. Przeciw temu wyrokowi wniosła oskarżyciel odwołanie. Po przeprowadzonej rozprawie sąd odwoławczy skarżyciela odrzucił na jego koszt.

Z Pomorza.

— **Szynwald, pow. chojnicki.** (Szkoły żywołowe.) Gwałtowne wichury, szalejące w ostatnim czasie, wyrządziły w okolicy liczne i większe szkody. Nie wylizająć dużo zniszonych dachów, belek, desek, powyrwanych dachówek, pobalanych płót, warto wspomnieć jednak o tak wielkiej sile wichury, która obalila całą stodołę gospodarzowi K. Oczywiście nie radosny to figiel i strata niemała.

— **Klaskawa, pow. chojnicki.** (Zaraźliwa choroba.) W tut. miejscowości są również w najbliższych wioskach grasuje od kilku tygodni dosyć niebezpieczna i zaraźliwa choroba tak zwana odra. Najwięcej zapadają na tę chorobę dzieci w wieku szkolnym. Z innych wiosek, jak z Strugi, Ostrowitego, Konefek i Mosny również słyhać o częstych i bardzo poważnych wypadkach chorób tych.

— **Jarozewy, pow. kościerski.** (Białogłowy kra d n a.) Onegdaj udatła się córka jednego z obywateli do składni p. K po zakupy, gdzie wyciągnęła z kasy pieniądze, które uprzednio służyła p. Sz. za zakupy zapłaciła. Najlekkawszym jednak jest to, że nazajutrz skradzione pieniądze znalazły się pod oknem mieszkania p. K. Stało się to w rezultacie głośnego przez owego oświadczenia, że sprawę poruczy policji. Sztuczka się więc tymczasemowej dziewuszcze nie udatła, a nie zaszkoziłoby pewnie też, gdyby zamknęto ją

Tajemnica grobowca. Powieść z życia francuskiego.

48) Maurycy nie bez dowcipu opowiedział im wiele rzeczy ciekawych.

Wszyscy czekali na młodego Rosjanina, który był bohaterem bankietu, ponlewał Gny d'Arfenille wydawał obiad na jego cześć, czekano jednak bez najmniejszej niecierpliwości, racząc się tymczasem przekąskami, zastawionemi na stolikach z wódka.

Oktawja przybyła pod rękę z człowiekiem, o którym już słyszeliśmy, z Lamouroux, dymisjonowanym podoficerem kawalerji, nauczycielem fechtunku i bokowania.

Rysy miał człowiek ten dość ordynarne, cerę smagłą, bardzo gęste czarne włosy, wąsy sumiaste, także czarne, wysmarowane szcudrze pomadą węgierską i jakby dzielące twarz na dwie połowy.

Wstążeczka orderu wojskowego widniała w পে- telce u fraka.

Szerokie szarawaty układały się długimi fałdami na butach lakierowanych, ozdabiających jego dość zgrabne nogi.

Kłaniając się uprzejmie, wyrzekł dobitnie: przy- prowadzam panom najpiękniejszą z pięknych.

Mężczyzni klaskali w ręce, ale kobiety kręciły się, tytuł najpiękniejszej z pięknych stawil je jakoś niżej, na co żadną miarą przystać nie chciały.

Maurycy bacząc na siebie, w wiadomym nam celu, przywitał swą przyjaciółkę tylko sztywnym uściś- nieniem ręki i obojętnym spojrzem.

Oktawja powiedła oczami dokoła i widząc tylko znajome twarze, spytała:

— No, a ten grand? Zdaje mi się, że była mowa o grandzie.

— Cóż z nim zrobił, d'Arfenille?

— Powinienby już być tutaj — odpowiedział wicehrabia — niepokoi mnie jego nieobecność i jeżeli za pięć minut nie przybędzie, posię po niego

Jednakowoż uczynić tego d'Arfenille nie potrze- bował, drzwi od salonu otworzyły się i na progu u- kazał się młody człowiek, powierzchownością arysto- kratycznej i nieskazitelnej wytworności.

Wicehrabia żywo poszedł ku niemu.

— Jak się masz, kochany hrabio — rzekł, ści- skając go za rękę — jak się masz?

A zwracając się do Oktawji, stojącej obok Mau- rycego, dodał:

— Kochana Oktawjo, pozwól przedstawić sobie hrabiego Iwana Smoitowa, mego przyjaciela, a twego zapalonego wielbiela

XXXI.

Iwan Smoitow.

Hrabla Smoitow mógł mieć lat około dwudziestu pięciu.

Wysoki był szcuple, a twarz jego otoczona jas- nemi włosami i faworytami, miała rysy niezwykle regularne i nierównaną dystynkcję.

Oczy ciemno-niebieskie, prawie czarne, śliczne były i bardzo łagodne, chociaż zasłaniały je nieco binokle, które nosił ciągle, dla słabego wzroku.

Oktawja ukloniła się i podała hrabiemu rękę, który ujął ją i przycisnął do ust tak namiętnie, że nowy uśmiech przebiegł po u- tach młodej kobiety.

D'Arfenille przedstawił hrabiego innym osobom, a gdy wszystkich obeszl. Rosjanin powrócił do Oktawji.

— Czy uwierzy mi pani — odezwał się akcen- tem cudzoziemskim — gdy powiem, że chwilę tę u- ważam za najszczęśliwszą w całym mem życiu?

— Za najszczęśliwą w życiu pańskim — pow- tórzyła kobieta z udanem zdziwieniem.

— Tak.

— A to dla czego?

— Bo z panią jestem.

Oktawja wybuchła metalicznym śmiechem.

— Nie mogę uwierzyć — rzekła następnie.

— Wątpi pani memu słowu, — zawołał hrabia.

— Jak najzupełniej, a gdybym uwierzyła, panie hrabio, czyżby nie mógł mnie poczytać słuszenie za szalona.

Pan ze mną nie możesz być szczęśliwym.

Poznales mnie pan dopiero przed pięciu mi- nutami.

— Jestem w Paryżu dopiero od tygodnia — od- powiedziała Iwan — a widziałem panią już trzy razy.

— Doprawdy?

— Słowo honoru!

Za pierwszym razem zachwycałem się panią, za drugim razem pokochałem panią.

— Tak?

— Pani wie, że czasem dość jednej iskry, ażeby wniecić pożar, a jednego spojrzem, ażeby serce roz- porzało.

Za trzeci mrazem, gdy spotkałem panią już uwiel- białem.

— A za czwartym razem, to jest dzisiaj — spy- tała młoda kobieta tonem, wciąż z lekką drwiciwą -- za czwartym razem co się stało?

— Stało się to, zem zmyśli przez panią stracił i jestem pani zupełnie niewolnikiem.

— El Niewolnictwo w Europie zniesione!

— Tak, ale ja chcę zachować swe więzy! A pani chce zostać moją władczynią?

— Przyjaćiółka, to hardzo poważne pytanie - trzeba pomyśleć, późnziej pomówimy otem.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

dla Pań
Riband | **Kombinacje—Staniczki**
Bleylego | **Koszule—Majtki**
Parasole—Torebki
Swetry—Pończochy

Na święta wielkanocne polecam
Ludwik Rasch
dla dzieci Bleylego—Ubranka—Pończochy

dla Panów
Bleylego—Kamizelki—Koszule **dzienne**
Kalesony—Kołnierzyki—Krawaty—
Skarpetki—Szelki—Laski

choć na krótko pod klucz, co byłoby tak dla niej, jak i jej dodobnych napewno zbawieniem.

Jaroszewy, pow. kościerski. (Grzmot.) Pomimo nader zimnego, wiele mroźnego powiedzieć można powietrza w dniach ostatnich, byliśmy wieczorem w palmową niedzielę świątkami, jak kilka jaskrawych błyskawic przeszło powietrze w rezultacie czego kilka razy dość poważnie zagrzmiotało. Przy tej sposobności należy wspomnieć, że pierwsze nawiedzające nas nawałnice dają naszym wieśniakom materiał do prorocztwa na temat urodzajności nadchodzącego lata. I tak utrzymuje się, że nawałnice nadciągające od zachodu to rok nieurodzajny, zaś nadciągające od wschodu to rok obfity w zbiorach. Utrzymanie to jest u starych świętą tradycją, która u nich ma wiarę niepoślednią, chociaż ta zwykle mocno ich zawładzie, młodszy atoli temu objawić nie przypisują żadnego znaczenia. Rozwodzić się nad tem napewno byłoby zbyt, albowiem znaną jest rzeczą, że człowiek myśli i przekłada, a Pan Bóg rządzi.

Piece, pow. starogardzki. (Zabójstwo sołtysa) Do jakich nieobliczalnych i smutnych skutków prowadzi nienawiść, pokazuje bardzo smutny fakt zabójstwa sołtysa czy też wójta z Pieców. Udał on się wozem w drogę do lasu. W lesie napotkał na dwóch mężczyzn, którzy pomiędzy sobą prowadzili tak kłótniową rozmowę, iż lada chwili spodziewać się należało ujścia tej złości w krwawej bitwie. Sołtys, jako że lubiący spokój, zesiadł z wozu i począł uspakajać swarzących się. Lecz ci nie zważali na jego pojednawcze słowa, a jeden z nich, przyskoczywszy z kłonicą w garści ku sołtysowi, zadał mu nią smiertelny cios. Jak opowiadają śp. zamordowany sołtys był już przedtem przez nich nienawidzony. Osierocił on żonę wraz z rodziną. Sam był jeszcze w młodym wieku, był nieposzakławanego charakteru i bardzo dobrego obejścia. Miał on licznych przyjaciół, lecz jak widzimy, także i zaciętych nienawistnych przeciwników, których surowa kara napewno nie minie, a szczególnie mordercę.

Chełmno. (Samobójstwo). We wtorek odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru plutonowy Budy z kaszubskiego pułku piechoty, stacjonująca w Chełmnie. Plutonowy Budy przed popełnieniem samobójstwa napisał list do dowództwa pułku z zawiadomieniem, iż sobie życie odbiera i zarazem podaje miejscowość, gdzie sobie życie odbierze, aby go tam szukano. Miejsce oznaczone w owym liście było wsią N. Dobra i tam odebrał sobie Budy życie. Za nim jednakowoż dowództwo ów list odebrało, znalazła samobójcę miejscowa policja w wyżej wymienionej miejscowości w gęstych zaroślach krwią zbroczonego. — Samobójca dokonał czynu z tak zimną krwią, że zdolał sobie aż trzy razy w głowę wypalić. Powody samobójstwa napisał w osobnym liście, który został przy nim znaleziony, ale dotychczas o treści listu nikomu nie wiadomo.

Lniano, pow. świecki. (Radio w Borach). Kto z nas mieszkających w borach Tucholskich byłby myślał, że będziemy się przysuchiwać koncertom itd. w Ameryce, Anglii, Francji i w wielu innych krajach. Oto zrealizowało to się przez pobudowanie wielkiej stacji radiofonicznej pana Romana Seidla. Mamy codziennie sposobność dowiedzieć się o najnowszych zajęciach na całym świecie, wysłuchać pouczających wykładów znakomitych profesorów wszechnic i przy słuchać się koncertem, wykonanym przez mistrzów światowych. Możemy dzięki pracy p. R. Seidla wnikać w dzienny prąd życia ludzkiego i odpowiednio do tego zastosować. Cześć tym, którzy się starają o oświecenie ludu i pokazują zagranicę ze nasz powiat i nasze bory Tucholskie umieją z zagranicą konkurować. Gość Radjostacji w Lnianie.

Warubie. (Niecodzienna przyczyzna pożaru). U obywatela W. na wybudowaniu tutejszem, kiedy smarzył sobie staruszek na patelni słoninę i dolewał wodę, tłuszczył się zapalił, z czego wybuchł ogień w kominie. Iskry spadały z komina na dach słomiany z czego powstał pożar i spalił się dom mieszkalny, oraz stajnia.

Brodzica. (Spłoszone konie). Konie gospodarza Stypiółkowskiego z Wądrzyna spłoszyły się od przejeżdżającego samochodu i pędziły zszosą z Tiwoli do Brodnicy. Podczas biegu złamało się koło, a na stopnie wpadły na idącego robotnika kolejowego Gortkowskiego z Kruszczynek, który odniósł poważne okaleczenia na głowie. G. odstawiono do szpitala powiatowego.

Gdynia. (Gdynia miastem.) Gdynia, która dotychczas była skromną osadą, zgodnie z rozporządzeniem ogłoszonym w „Dzienniku Ustaw” została podniesiona do godności miasta.

Do Gdyni ma być zarazem wysłany komisarz wyborczy, który przystąpi do tworzenia władz miejskich.

Toruń. (Zaczadzenie gazem.) Zaczadził się tu gazem w swoim interesie przy W. Garbarach fryzjer M. Kroczyński. Osiąg wypadku przewieziono natychmiast przez pogotowie Straży Pożarnej do szpitala m. g. gdzie poutyci środków pomocniczych odzyskał przytomność.

Z Poznańskiego.

— **Poznań** (Do szachistów). Na dzień 5 kwietnia (2 święto Wielki) o godz. 13 zwołuje się Zjazd delegatów wszystkich stowarzyszeń szachowych, celem zajęcia stanowiska w sprawie zorganizowania wszechpolskiego Związku Szachowego w Warszawie.

Poseidzenie odbędzie się w lokalu Klubu Szachowego „Skoczek” w Poznaniu przy ul. Wrocławskiej 38 Gastronomja I

Z braku adresów odpowiednich Zrzeszeń szachowych osobnych uwiedomień nie wysyła się.

Z dalszych stron.

— **Skiernewice**. (Nieszczęście kolejowe). Na stacji Skiernewice doszło do katastrofy kolejowej.

O godzinie 5 rano parowóz, idący luzem ze strony Łowicza z całą siłą pary najechał na pociąg towarowy, zdążający w stronę Kolušek.

Skutkiem silnego zderzenia 4 wagony towarowe zostały strzaskane, parowóz, uszkodzony.

Na miejsce wypadku zjechała się komisja śledcza dla zbadania przyczyny katastrofy. Okazało się, iż powodem zderzenia było fałszywe ustawienie zwrotnicy.

Kilkudziesięciu robotników wysiano do uprzątnięcia z toru kolejowego rozbitych wagonów.

Rozmaitości.

Sensacyjny wynalazek w dziedzinie radiofonji. Z Ameryki nadeszły wiadomości o sensacyjnym wynalazku jugosłowiańskiego inżyniera Lubo mira Skalowa, któremu udało się zkonstruować aparat odbiorczy, wykluczający podczas odbioru jakiegokolwiek fał wszystkie stacje, wysyłające na tej samej, względnie bardzo bliskiej fali. Jak wiadomo, przeskadzały sobie dotychczas wzajemnie fale, posiadające tę samą lub podobną długość. Jeśli przeto wiadomości, podane przez pisma amerykańskie, odpowiadają rzeczywistości, będzie wynalazek Skalowa posiadał pierwszorzędne znaczenie.

Wesoły kącik.

Słusznie.

— Co potrzebniejsze na świecie, Janku, — zapytuje ucznia I. klasy nauczyciel — słońce, czy księżyc.

— Księżyc, panie profesorze.

— A dlaczego?

— Bo gdyby księżyc nie było, nocé byłoby zupełnie czarna, a w dzień i tak jest widno.

Mniejsze zło.

— Nie wiedziałem, o którą z dwu siostr mam się oświadczyć... wreszcie wybrałem tę małą...

— Miałeś zupełną rację, bo z dwojga ziego należy zawsze wybierać mniejsze.

Tajemnica zawodowa.

Nauczyciel: Jasiu, wymień mi jeszcze jedno zwierzę, które się pasie na łące!

Jaś miłczy.

— No, przypomnij sobie, z czego twój ojciec robi kiełbasy.

— Nie mogę powiedzieć, bo dostałbym bicie.

Ostatnie telegramy.

Straszne nieszczęście kolejowe.

Pod Petragrande wskutek wykołejenia się runął ze 100-metrowej wysokości pośląg osobowy. Liczby ofiar narazie nie ustalono, jest jednak bardzo duża.

Dżuma na Uralu.

W Aulo Bajkadal, gub. Uralskiej, wybuchła epidemicznie dżuma. Jak donosi „Biednota” z dnia 24 marca, zachorowało 16 osób, z których umarło 8.

Zalanie kopalni w Rosji.

Jak donosi „Prawda” w nr. 67, w kopalni Titowa w zagłębiu Danieckim szczyby zalane zostały przez wodę. Wydobywanie węgla przerwano.

Ołbrzymi pożar.

W okolicy Stuczki wybuchł ogromny pożar. W płomieniach zginęło 90 ludzi a 800 budynków zgorzało doszczętnie. Poza tem spaliło się wiele sztuk bydła.

Hiszpanja zbiera się na morzu.

Rząd hiszpański przyjął program nowych zbrojeń morskich przewidujący budowę trzech kontrtorpedowców i 1 krążownika o pojemności 8 tys. tonn i szybkości 33 węzłów.

Zatonięcie parowca.

W okolicy Bahla Blanca (w Brazylii) zatonał parowiec, wiozący pielgrzymkę na odpust. 30 pasażerów utonąło.

Wielki pożar we Włoszech.

W Brescii pożar zniszczył wielką przedziałnię bawelny. Straty obliczają na 7 milionów lirów.

Pangalos chce być prezydentem Grecji.

„Petit Parisien” donosi z Londynu, że według otrzymanych przez prasę tamtejszą wiadomości z Aten, Pangalos oświadczył oficjalnie, iż ma zamiar kandydować na stanowisko prezydenta republiki

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się w środę dnia 7 kwietnia br. o godz. 8 wiecz. w salce p. Jazdzewskiego. Uprasa się wszystkich wysłużonych wojskowych o przybycie na to zebranie celem wpisania się na członków. Wszystkich druhów uprasza o kompletne przybycie.

„Wolność” Zarząd.

Chojnice. Koło podoficerów rezerwy. Zebranie miesięczne odbędzie się w czwartek dnia 1 kwietnia o godz. 8 wieczorem w hotelu „Centralnym”. Przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

Chojnice. Klub sportowy „Straż”. Jutro, w czwartek, dnia 1 kwietnia, o godz. 8 wiecz. odbędzie się zebranie miesięczne u p. Węsierskiego.

Zarząd.

Czersk. Nadzwyczajne Zebranie Tow. Gimn. „Sokół” odbędzie się w czwartek, dnia 1 kwietnia br. o godz. 8 wieczorem w hotelu „Metropol”. Na porządku dziennym zajmujący odczyt. Goście mile widziani. Zarząd.

Czersk. Nadzwyczajne zebranie wszystkich członków Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się w czwartek o godz. 7.30 wieczorem w sali p. Jagalskiego. Bardzo ważne sprawy są do omówienia, między innymi sprawa odznaczeń członków, którzy brali udział w oswoobodzeniu Pomorza. O jak najliczniejszy udział uprasza Zarząd.

Zalno, pow. tucholski. W drugie święto Wielkanocy dnia 5 kwietnia o godz. 16 odbędzie się w lokalu szkolnym zebranie Tow. Powst. i Wojaków. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Dział gospodarczy.

Gielda Gdańska.

dnia 1 kwietnia 1926 r.

100 złot. 65.78 guld. gd.

Kurs dolara w Warszawie.

dnia 1 kwietnia 1926 r.

dolar 7 90 zł.

Targowca miejska.

Urzędowe Sprawozdanie Targowej Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 31. 3. 1926 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za
 Spędzono: 353 szt. bydła, 1081 szt. świni,
 643 szt. cieląt, 35 szt. owiec,
 szt. wołów, szt. buhajów,
 szt. krow, szt. kóz.
 Razem 26.65 zwierząt.

I. Bydło:

- a) pełnomięsiste, wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej niezaprzegane — 104
- b) pełnomięsiste, wytuczone woły od lat 4 do 7 94 - 96
- c) młode mięsiste, nie wytuczone i starsze wytuczone — 82
- d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi —
- e) mierznie odżywione młode, dobrze odżywione starsze — 70

Jalówki i krowy:

- b) pełnomięsiste, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej, do lat 7, — 96
- c) starsze wytuczone krowy, i mniej dobre młodsze krowy i jalówki 84 -
- d) mierznie odżywione jalówki i krowy — 70
- e) licho odżywione krowy i jalówki —

Stadniki:

- a) pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 96 -
- b) pełnomięsiste młodsze 86 -

II. Cielęta:

- a) najprzedniejszego opasu (Doppelendary) —
- b) najprzedniejszego cielęta tuczne —
- c) średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki 112 - 124
- d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 96 - 100
- e) liche ssaki 76 - 80

III. Owce:

- b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta, tuczne i dobrze odżywione młode owce — 68
- c) mierznie odżywione skopy i owce — 66

IV. Świnie:

- a) tuczne ponad 150 kg. żywej wagi —
- b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi 166 - 168
- c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 162 -
- d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 156 - 168
- e) mięsiste świnie ponad 80 kg. 160 -
- f) maciory i późne kastraty 130 - 160

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor naczelny: Leon Formański
 Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski
 Drukarnia i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach.

Do grono swych Aniołków zabrał nam Bóg dnia 31. marca br, o godzinie 9-tej wieczór po krótkich i ciężkich cierpieniach naszego jedyne go najukochańszego syna, braciszka, bratanka

ś. p.

Witolda Kaźmierskiego

w drugiej wiosnie życia, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

ojciec, matka, siostrzyczki i wujek.

Chojnice, dnia 1. kwietnia 1926 r.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 3 kwietnia 26. o godzinie 4-tej po południu z domu żałoby, Rynek 14.

Hotel Centralny

W poniedziałek 5 bm. (2 święto Wielkanocne)
odbędzie się w wielkiej sali

Koncert poczem taniec.

Początek o godz. 7 wiecz, koniec o godz. 2.
Wstęp 1 złoty. 769

Czy zamówił pan już PIWO

w browarze A. Riedel,
telefon nr. 40.

Na święta Wielkanocne?

Na święta Wielkanocne polecam

po cenach przystępnych pierwszorzędne wyroby jak:
kielbasy wielkanocne, kielbasy
krakowskie, szynki, serwolatki
i wszelkie inne wyroby mięsne

Wojciech Bakoś

Gimnazjalna 4/5.

Na święta polecam

wina borowskie czerwone i białe, reńskie, mozelskie
i południowe również i koniaki, likiery, arak i rum
z firm Winkelhausena, Kasprowieca, Kantorowicza itd.
po najniższych cenach

Freiwald następcą W. Richter.

Aż do Wielkanocy
sprzedajemy w naszych składach detalicznych
przy ul. Młyńskiej 13, Rynek 14 i Rynek 16

AUSTRYJACKIE WINO SŁODKIE

po wyjątkowo taniej cenie

za but. ca. 0,55 l. zł. 2,40

za but. ca. 1 1/2 l. zł. 4,50

A. Kaźmierski i S-ka.

Pasza pożywna

Kuch rzepakowy,
Kuch Iniany,
Kuch słonecznikowy,
orzechowy kuch miel.,
„Soya“ śrut,
mąka rybia

zawsze na składzie

Landw. Grosshandels-gesellschaft

m. b. H.

Oddział Chojnice.

Dnia 27 bm. znaleziono
na ulicy Dworcowej
tekę.

Właściciel może ją za zwro-
tem kosztów odebrać. Zgło-
szenia w eksp. Dzień. Pom.

pokój

umeblowany z 1 lub 2
łózkami od 1 względnie 15
kwietnia do wynajęcia.
Adres wskaże eksp. Dz. P.

Poszukuję od zaraz
2 lub 3 pokojowego
mieszkania.

Płacę cenę przedwojenną i
za czas trzymiesięcz. z góry.
Zgłoszenia do eksp. pod
nr. 200 St. W. 771

Przetarg przymusowy
w sobotę, dnia 3. 4. 26 r.
o godz. 11 przedp. w lokalu
p. Heinricha

1 szafę do rzeczy,
1 bufet
najwięcej dając. za gotówkę
Wiśniewski 773
kom. sądowy, Chojnice.

Przetarg przymusowy
w sobotę dnia 3. 4. 26 r.
o godz. 11.30 w lokalu p.
Heinricha

1 stół, 1 szafę
1 kanapę
najwięcej dając. za gotówkę.
Wiśniewski,
kom. sądowy, Chojnice.

We wtorek, dnia 6. b. m.
sprzedaje się najwięcej
dającemu

1 wagę do bydła (20 ctr.)
2 kompl. klatki do wożenia
świń (na 12 sztuk)
Spółka Handlowa Bydłem-
Borzyszkowy, pow. Chojnice

Kostjum

ciemno granatowy, mało
noszony jak nowy na śre-
dnia osobę tanio na sprzedaż.
Adres wskaże ekspedycja
Dziennika Pomorskiego.

Wino w butelkach

we wszelkich gatunkach
poleca
po korzystnych cenach
Albert Ludwig.

Poszukuję od zaraz

kowala
Majętność Silno
pow. chojnicki. 751